

KÖRMEND BELVÁROSÁNAK MEGÚJÍTÁSA

TOP-2.1.2-15-VS1-2020-00013

INFORMÁCIÓS KIADVÁNY



SZÉCHENYI 



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TISZTELT KÖRMENDIEK!

Hosszú előkészítő munka után megújult Körmend belvárosában a „mozi köz”-ként ismert, igen forgalmas közterület, és maga a mozi épülete is, hogy újra moziként működhessen városunkban. Az eredetileg elnyert 600 millió Ft támogatáshoz további 515 millió Ft kormányzati támogatás érkezett Körmendre azért, hogy a teljes projektet meg tudjuk valósítani a körmendiek érdekében.



A város központjának rehabilitációja során teljesen felújításra került az egykori moziépület, amely kisebb rendezvényeknek is helyet biztosíthat a jövőben. Megújult a mozi melletti kis köztér is, és parkolóhelyek kerültek kialakításra, illetve környezetbarát, energiatakarékos technológiák alkalmazására is sor került. A projekt keretében a Kölcsey utca csapadékvíz-elvezetése és útburkolata is teljes körűen felújításra került.

Köszönjük a beruházás megvalósítása során tanúsított türelmüket és megértésüket, amellyel támogatták, hogy Körmend belvárosa megújuljon, és új külsővel, funkcióval szolgáljon az Önök számára!



Körmend Város Önkormányzata
Bebes István polgármester



MOZI TÖRTÉNETE

A mozi immár több mint egy évszázada körmendi generációk közös emlénye. A vándormozisok 120 évnel is régebben tűntek fel városunkban, és az első filmszínházépület is elmult 110 éves.

Az először 1895-ben, Párizsban bemutatott mozgófénykévetítési technika 1901-ben jutott el Körmendre. Hamarosan a helyi vállalkozók is meglátták az üzleti lehetőséget a mozgófényképszínházak működtetésében. Az első körmendi állandó mozi Hacker János, a Rákóczi utcai Rózsa vendéglő tulajdonosa hozta létre fedett kerthelyiségében 1909-ben. Hamarosan vendéglője fűtött helyiségébe helyezte át a vetítéseket, így tére sem kellett bezárnia. 1912 karácsonyán a Kossuth Lajos utcában megszületett Körmend első mozija, melyet kimondottan filmek vetítésére építettek. Hacker János emelte saját telkén, Rózsa szállodája mellett. Eleinte az „Első Körmendi Mozgófénykép Színház” nevet viselte, 1914-től hívták Uránia mozinak. Az első világháború a mozisakma konjunktúráját eredményezte, ebben az időszakban felépült Körmend második mozgófényképszínháza is, a jelenlegi mozi helyén. 1917. február 2-án nyílt meg az Apolló, moziengedélye Edelsohn Leó birtokában volt. A korszakban a mozik némafilmeket játszottak, melyeket zongorista által játszott zene kísért. Körmenden a Horthy-korszak első évtizedében tehát két mozi, az Uránia



és az Apolló várta a vendégeket. Az Uránia tulajdonosa, Hacker János elsősorban filmek vetítésére koncentrált tevékenységét. Ezzel szemben az Apollóban nagyon sok egyéb rendezvényt is tartottak, gyakorlatilag művészházként működött a két világháború között. Számtalan művészestélyt, hangversenyt, operaestet, műkedvelői



színelőadást rendeztek falai közt, de a március 15-i és október 6-i ünnepélyeknek és iskolai évváróknak is helyt adott. Az Apolló 1928-tól Orion néven működött tovább, s hamarosan az egyetlen mozija maradt Körmendnek. Annak köszönhetően, hogy 1932-ben bevezették a hangosfilmek lejátszását, míg az Uránia ezt nem tette meg. Az Orion filmszínház 1931-től a Vármezei Takarékpénztár tulajdonában állt. Amikor a pénzügyi antiszemita támadások keresztútjába került, 1941-ben eladta a mozi Traubné Krenner Olgának, aki a világháború végéig üzemeltette azt.

1946-ban a belügyminisztérium a Kisgazdapártnak juttatta Körmend moziját, majd 1948-ban az államosítás sorsára jutott. A „Vörös Csillag” nevet felvett mozi 1952-ben a frissen felállított Vas megyei Moziüzemi Vállalat kezelésébe került. 1959–1960 folyamán alakították szélesvásznúvá, új ülőberendezéseket és gépeket is kapott. A tatarozás idején a vetítések a Kossuth Lajos utcai régi, keskenyfilmű moziban, az Urániában folytak (az Urániában később vegyesipari üzemet rendeztek be, majd a Rákóczi utcai négyemeletes házak építése miatt lebontották). Az 1960-as évektől új konkurenciával kellett megküzdeniük a filmszínházaknak: a televízióval. A recsegő hangszóró, az esőcsíkos, karcos kép, a nyikorgó, kényelmetlen szék, az olajos padló aligha lehetett versenytársa az új médiumnak. A mozik látogatószáma az 1960-as évek közepétől visszaesett.

A felújítást megelőző évben, 1978-ban 115 214 néző kereste fel a körmendi Vörös Csillag filmszínházat, ezzel a harmadik leglátogatottabb mozi volt Vas megyében. 1979-ben a filmszínház belsejét újították fel, 1983-ban pedig kívülről is átépítették, környezetét rendezték.

A rendszerváltást követően a mozik átmenet nélkül nyers piaci körülményekkel találták magukat szemben, s addig elképzelhetetlen zuhanórepülésbe kezdtek. A látogatók száma az 1989. évi 45,8 millióról 1995-re 14,3 millióra zuhant le. Egyre kevésbé tudták felvenni a versenyt az otthon is élvezhető tévével és videóval. 1993-ban a Vas megyei Moziüzemi Vállalat megszűnt, az üzemeltetés az önkormányzathoz került. 2002-ben Császár Sándor rönöki vállalkozó vette bérbe és üzemeltette 10 éven át, azonban a multiplexek megjelenésével a körmendi mozi is egyre nehezebb helyzetbe került, 2012-ben bezárt. Közel egy évtizeddel később Körmend város önkormányzata jelentős támogatást nyert el a „Körmend belvárosának megújítása” című pályázatával, így 2023-ban megindulhatott a mozi épületének felújítása. 2024-től a 105 férőhelyes felújított körmendi moziban a film perog tovább...

MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK

A város központjának rehabilitációja során a zöldfelületek megújítása mellett a régi mozi épületének átalakításával egy olyan többcélúan használható épület valósult meg - elsősorban mozi funkció betöltésével -, mely a jövőben művészeti együttesek, szakkörök, egyesületek otthonává válhat. Olyan kisebb események, előadások, bemutakozások helyszíne is lehetne, mely eleve kisebb közönséget vonz, így kisebb előadótermet igényel.

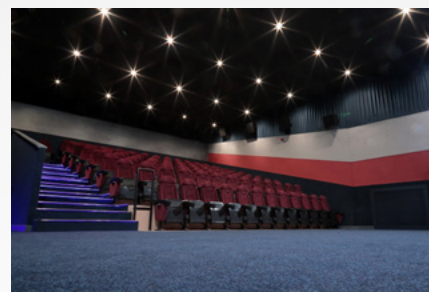
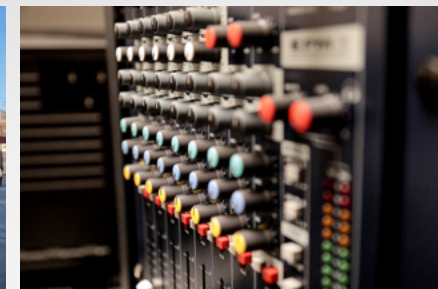
Az építési munkák eredményeként a régi mozi alapadatai megváltoztak a meglévő kapacitások növelése érdekében. Az épület teljes körűen megújult, kereskedelmi és szolgáltató terek kialakítása is megvalósult, továbbá a működéséhez szükséges tárgyi eszközök beszerzése is megtörtént.



Gazdasági tevékenységként egy szolgáltató tér került kialakításra, büfé funkcióval ellátva, amelynek fogyasztói tere közös az épület előcsarnokával, melyhez kapcsolódik egy külső terasz is, ami a belépő előtérrel önállóan is megközelíthető.

Az épület bővítéséhez kapcsolódóan az előtte található közpark területe is bevonásra és megújításra került. A mozi közben az útburkolat 5,5 méter szélességben készült, az útburkolat szélein kiemelt szegély épült, a belső oldalon süllyesztett szegéllyel. A várakozóhelyek 2,5 x 5,0 m-es mérettel kerültek kialakításra, továbbá elektromos töltőállomás telepítése is történt.

A projekt keretében a Kölcsey utca csapadékvíz-elvezetését újjá kellett építeni, tekintettel arra, hogy a mozi épületének tervezése során derült fény arra, hogy a belvárosi csapadékvíz-elvezető rendszer az évek során megsemmisült. Az utca teljes szakaszában megújult, mintegy 272,25 fm-en. Az út keleti oldalán a burkolat szélessége 6 méter, 3 méter széles forgalmi sávokkal, kétoldali kiemelt szegéllyel. Az utca nyugati oldalán az útburkolat szélessége 3,5-4 méter között változik. Ezen a szakaszon



a parkolók ki- és átépítésre kerültek. A Kölcsey utca déli utcaszakaszán járdát létesítettünk, zöldterületekkel, valamint fásítással.

A projekt során a kijelölt akcióterületen található zöldfelületek, valamint a hozzájuk kapcsolódó infrastruktúrák (közvilágítás, parkolóhelyek, közlekedőfelületek) is megújultak, környezetbarát és energiatakarékos technológiák alkalmazásával (pl.: épületen napelemes rendszer). A közvilágítás korszerűsítése vonatkozásában elmondhatjuk, hogy az útburkolatba eső oszlopok áthelyezése után a korábbi kompakt lámpatestek helyére korszerű és energiatakarékos LED lámpatesteket helyeztünk fel.

Megújult a Szabadság téren lévő zöldfelület is, amely automata öntözőrendszert, és új utcabútorokat kapott.

A játszótéren korábban fa szerkezetű csúszda, régi fa mérleghinta és egy kis területű aszfaltpálya volt, helyette többfunkciós mászóvár, libikóka és rugós játék került telepítésre az aszfaltpálya meghagyása mellett. A játszótér környezete is rendezésre került.



A projekt európai uniós támogatás segítségével,
a Széchenyi 2020 program keretében valósult meg.

Kiadta: Körmend Város Önkormányzata
2023.